

Gondolatok a szárazföldi csapatok hadtápbiztosításának korszerűsítéséről

Kudari György alezredes

Napjainkban e téma aktualitása már nem jelenthet vitát. Vitát csupán csak az válthat ki, hogy hogyan oldódjon meg ez az igen lényeges feladat. A megoldásnak sokféle útja lehet. Vannak vélemények, melyek azt tartják, hogy kis lépésekkel kell eljutni a célhoz. Ezt azzal is indokolják, hogy így nagy hibát nem követünk el. Valóban, így van ez. Azonban ez az elv csak akkor helyes, ha van elegendő idő és eléggé tisztázott az elérendő cél és annak elérése érdekében a közben megteendő lépések eléggé kidolgozottak, határozottak és célratorók. Vannak vélemények, melyek a feladatot egyszerre, márol-holnapra akarják megoldani. Ezek türelmetlenségről, nagyobb kockázat vállalásról tesznek tanúbizonyságot. Gondolom, hogy — a jelenlegi körülményeket figyelembe véve — a feladat megoldásának nem ezen az úján kell járnunk.

A hadtápbiztosítás korszerűsítését a csapatok harctevékenységében bekövetkezett változások teszik szükségessé. Nem tartom szükségesnek, hogy a második világháború óta történt változásokat itt rögzítsem. Nincs arról sem szó, hogy a hadtápbiztosítás azóta nem fejlődött. A hadtápbiztosítás is megfelelő lépésekkel fejlődött, azonban a fejlődés folyamán az újabb problémák megoldásainak igénye merült fel. Ezeket a következőkben lehet felsorolni:

- a békegazdálkodás túlzottan leköti a hadtápszolgálat állományát és ezáltal a háborús feladatokra való felkészülés nem elég aktív;
- a békegazdálkodás jelenlegi rendszere nehézkessé teszi a háborús gazdálkodásra történő gyors áttérést;
- a háborús gazdálkodási rendszer átfogóan nincs kidolgozva, csupán szolgálati áganként törekedtek a megoldásra;
- az anyagellátó tagozatok száma igen magas és így az anyagok átrakása, szétosztása hosszú időt vesz igénybe;
- a csapatok különböző szervezeti felépítései miatt az anyagi készletek előre történő csomagolása, komplettírozása csak részben oldható meg;
- a hadtápbiztosítást végző erők-eszközök elaprózott szervezeti felépítése, alárendeltsége miatt nehéz a vezetés eredményes megvalósítása.

A felsorolt kérdések is mutatják, hogy nem kis feladatok megoldásáról van szó. A feladat megoldása igénybe veszi az MN Hadtápszolgálat vezetéseinek, de minden egyes beosztottjának erejét is. Ennek tudatában kívánok a témához cikkem megírásával hozzájárulni.

A csapatok harctevékenységének minden oldalú biztosítása és ezen belül a hadtápbiztosítás igen nagy jelentőségű feladat. A harcoló csapatok tevékenysége kihatással van a hadtápbiztosítás rendszerére, ugyanakkor a hadtápbiztosítás rendszere visszahat a csapatok tevékenységére. A dialektikus kölcsönhatás világosan felismerhető, érzékelhető. Ebből kiindulva a hadtápbiztosítás korszerűsítésének témáját a magam részéről a biztosítandó, ellátandó csapatok szervezetének korszerűsítésénél kezdem, megjegyezve azt, hogy ez csak másodsorban szükséges a hadtápbiztosítás szempontjából. A szervezeti változások szükségességének felismerése úgy tudom az illetékeseknél sem újkeletű téma. A csapatok jelenlegi szervezeti tagozódása hosszú időt kiállt, mivel már az első világháborúban is ismert volt. A hadtápbiztosítás feladatainak megoldására hosszú idő állt rendelkezésre és képes volt ilyen szervezeti tagozódásra bontani az anyagellátást. A töpfe.-vel vívott korszerű háborúban a csapatok harctevékenysége térben és időben felgyorsult, az anyagi szükségleteik mennyisége, sérültjeik és technikai eszközeik száma megnövekedett. Ilyen körülmények között a hadtápbiztosítás elaprózott csapatszervezési tagozatokra nem épülhet, illetve arra épülve nem lehet eredményes.

Célszerűnek tartanám megfelelő szervezeti összevonásokkal az elaprózott, nehezen vezethető és ellátható szervezeti tagozódások felszámolását. Véleményem szerint korszerű harctevékenységek jellegét figyelembe véve a jelenlegi szervezetek közül az ezred nagy, a zászlóalj kicsi szervezetet képez. Ennek ellenére a zászlóalj önálló irányba harctevékenységre képes. Ha az ezredet felszámolnánk és a zászlóaljat megerősítenénk, önállóságra még inkább képes lenne.

A magam részéről harcoló egységként gépkocsizó lövész-, páncélozott lövész-, harckocsi zászlóaljakat, rakéta- és tüzérsztyályokat szerveznék. A harcoló magasabbegységeknek a hadosztály szervezést meghagynám és a zászlóaljak számától és jellegétől függően határoznám meg a típusát gl., pct. hk.

A zászlóaljakon belül és a hadosztálynál is a harcoló alegységeken, illetve egységeken kívüli erőket-eszközöket harcbiztosító, vezetést biztosító és hadtápbiztosító alegységekbe, egységekbe szervezném. A szervezeteknél az azonos típusok kialakítására törekednék.

Csak ilyen szervezeti változtatással látom elérhetőnek az ellátási tagozatok csökkentését, az anyagi eszközök előre történő csomagolását, komplettírozását. Gondolom a rakodás gépesítése is sokkal eredményesebben oldódna meg.

Az egészségügyi biztosításnál sem jelentene problémát az ezredtagozat kihagyása, abban az esetben, ha a zászlóaljnál orvosi segélynyújtás adásának lehetőségét mozgó eszközökön megteremtenénk és a kiürítéshez az eszközöket folyamatosan biztosítanák a hadosztálytól.

A technikai biztosítás szempontjából a zászlóaljak megerősítésével szintén közelebb kerülnénk a technikai eszközökhöz. A zászlóalj kisjaví-

tásra képes, sérült technikai eszközök kivontatását, gyűjtését megoldja. A hadosztály közepes javítások egy részét képes lenne végrehajtani, valamint a többi sérült technikai eszközt összevontatni a gyűjtőhelyekre.

A szervezeti változásoknak és feladatoknak megfelelően természetesen változna a hadtáp vezetése, a hadtáptörzsek, valamint végrehajtó erők és eszközök szervezete is. A szervezetek egy változatát az 1. és 2. sz. *mellékletként* csatolt elvi vázlatok szemléltetik. Ezzel megoldódna a hadtápbiztosítás egysége, egységes irányítása is. Megteremtődne az alap a háborús ellátás mindent átfogó rendszerének, az egységes hadtápbiztosítási rendszernek a kidolgozásához.

Ezek után felmerül a kérdés, hogy a békekiképzés időszakában hogyan oldjuk meg a zászlóaljok, harcbiztosító, vezetést biztosító, hadtápbiztosító egységek és a törzsek hadtápbiztosítását. A laktanyáink méretei általában ezeknél nagyobb szervezetek befogadását teszik lehetővé, melyből következik, hogy egy laktanyába 2—3, vagy több egység kerülne elhelyezésre. A másik igen lényeges szempont, melyet figyelembe kell venni, hogy a béke- és háborús gazdálkodás, ellátás között mindig nő a különbség. Ezen alapvető tényeket figyelembe véve célszerűnek tartanám a hátszorgvédelem hadtápszolgálatának alárendeltségében a laktanya ellátó jellegű hadtápszolgálatok létrehozását. (A hátszorgvédelem hadtápszolgálatát nem létező szerv, azonban célszerűnek tartanám, ha ilyen szerv létezne.) Ezzel megoldanánk egy sor olyan kérdést, amely igen lényeges lenne a feladataink sikeres végrehajtása szempontjából. Ezeket a következőkben tudom felsorolni:

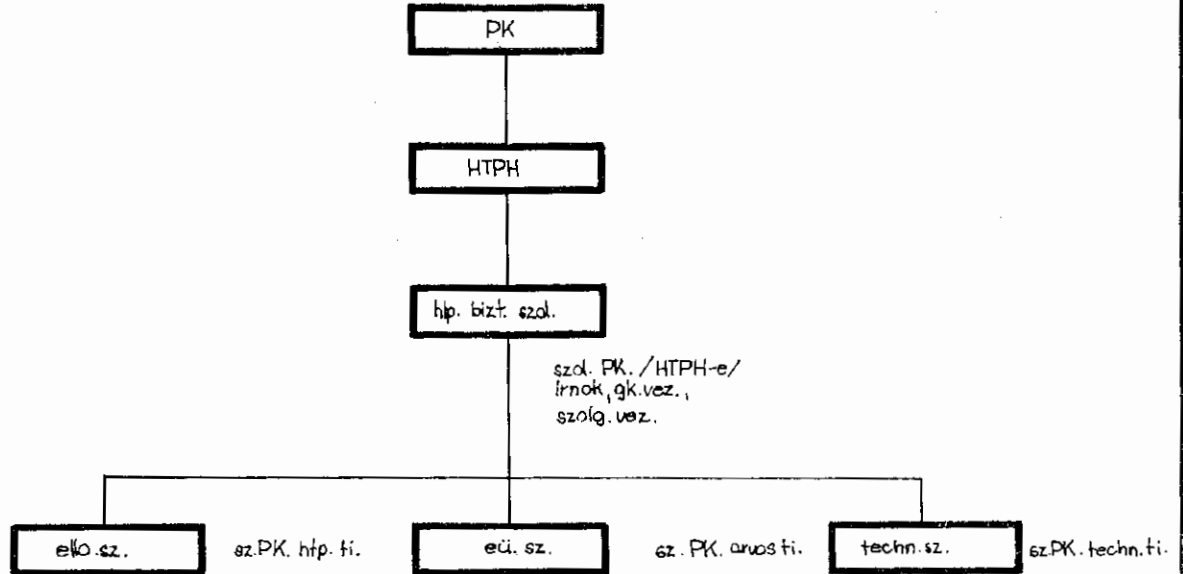
- szétválasztanánk a béke- és háborús gazdálkodást, ellátást;
- a harcoló állomány hadtápbiztosítására hivatott erők háborús feladatra történő felkészítése aktív lehetne;
- nem kellene foglalkozni a háborús feladatokra történő átállás bonyolult problémáival (visszamaradt anyagok, laktanyák);
- az egységek parancsnokai, a személyi állomány kiképzésével, felkészítésével lényegesen többet tudnának foglalkozni;
- gyakorlatok alkalmával a hadtápszolgálat háborús normák alkalmazásával a valóságos helyzetet megközelítve tudna gyakorolni;
- megoldható lenne a hadtáptiszti állomány biztosítása, harcoló egységeknél annak 35—40 éves életkor utáni folyamatos frissítése;
- biztosítva lenne a hátszorgi csapatok ellátása a harcoló csapatok elvonulása után.

Természetes laktanya ellátó hadtápszolgálat kerülne létrehozásra a harcoló, illetve hátszorgi csapatok hadtápszolgálatától vezénnyelssel személyi és szállító eszközök figyelembevételével. A laktanya hadtápszolgálatánál anyagi felelősséggel járó beosztásokban (pl. raktárvezető, fősza-kács stb.) polgári munkaerőt lehetne alkalmazni. Az elvonuló, harcoló egységek anyagi készleteit a laktanya hadtápszolgálatától meghatározott időben frissíteni lehetne.

Ezzel a véleményem fejtegetését be is fejezném. Szeretném hangsúlyozni, hogy ezek csak gondolatok, melyek részben vagy teljes egészében elvethetők, illetve kimunkálhatók és alkalmazhatók. Tudom, hogy nagyon sok hadtáptiszt véleményére lesz még szükség a fejlődés helyes irányának meghatározásához.

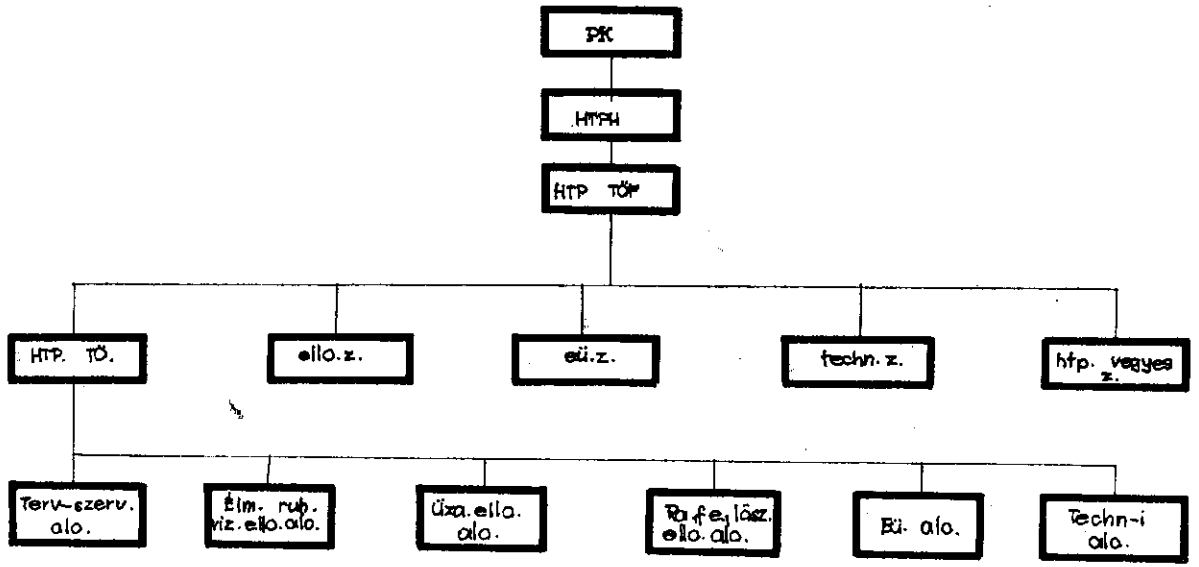
1.sz. melléklet.

Gl., pol., h.k.z., ra. és t.ü.o. harcbiztosító,
vezetést biztosító, hadtápbiztosító egységek hadtápszolgálati szervezésének
elvi vázlat.

Megjegyzés: a szakaszok dílmányát a feladat nagyságának megfelelően kell szervezni.

01. pol., hk., ho. hadtápszolgálat
szervezeti felvázolása / egy változat, nem titkos /

Megjegyzés: az alarendélyek és zász.ló aljak állományait a feladat nagyságának megfelelően kell szervezni.